

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

L'esperit públic i la «Gaceta»

Per a destruir d'un cop els motllos en que el règim antic de l'Estat s'enquadrava, cal portar a cap per disposició del Govern unes quantes reformes. Conceptuem entre aquestes, com a més necessàries: la reforma del sufragi — barrant els districtes electorals d'avui, implantant la representació proporcional en grans circumscripcions, simultanejant amb l'individual el sufragi corporatiu, especialment en les eleccions comunals, etc.; — la reforma de l'administració local — barrant d'un cop les Comissions provincials (cataus infectes de caciquisme), destruint les Diputacions, creant organismes regionals a base de sufragi corporatiu, principalment, defugint el parlamentarisme en el regisme municipal, destriant el govern del municipi rural d'aquell de la gran ciutat i de la vila o ciutat petita, etc.; i la reforma de l'Administració de justícia — a vui ja iniciada amb la creació de la Junta que ha d'allunyar el personal del cos judicial del Ministeri, i de la política, per tant.

Si això no vé, dintre de poc les aigües tèrboles de la corrupció política-administrativa s'escolaran novament pels mateixos solcs plens de fang i llot, i la tasca de renovació s'haurà esfumada. I tornaran els mateixos motllos, i aquests seran ocupats lentament pels homes de sempre (amb alguna variació), i una esperança més haurà fallit en el pit de la gent que l'ha cobejada.

I no és que nosaltres creguem en la reforma i en el renaixement d'Espanya a base de reformes en la "Gaceta". No; el criteri legalista no pot ésser patrimoni de gent com nosaltres, que creiem que en tot hi ha un problema principal i fonamental d'esperit. Però sí que creiem també que les arrels del mal eren tan fondes en la terra nostra, que sense una actuació fortíssima i violenta des del Poder o sense una revolució des d'abaix, no es desarelaran.

El problema d'Espanya ho és de formació d'esperit públic. Des de dalt i amb lleis, aquest no es crea. Però, des de dalt, poden remoure's certs obstacles que s'oposen a aquella formació.

15 cèntims

Esguardant el món

ANGLATERRA

La crisi industrial a Anglaterra

En el discurs que pronuncià a Manchester el primer ministre senyor Baldwin, preconitzà l'adopció de mesures radicals i les draconianes, per obtenir la solució de la crisi del treball. Afegí que creu que ha arribat l'hora de que la Gran Bretanya compregui que no ha de comptar més en si mateixa, i proposà l'establiment de dret sobre els productes manufacturats que s'importen.

El senyor Baldwin terminà dient que el seu desig és que es concloguin tractats comercials amb els altres països.

SUISSA

La Conferència del Treball. — Contra un representant italià

La Conferència internacional del Treball ha dedicat la seva sessió a discutir la protesta formulada per la Confederació general del Treball italiana contra el nomenament del senyor Bossini, secretari dels Sindicats feixistes, com a representant obrer en la dita Conferència.

El senyor Mohain, delegat patronal belga, en nom de la Comissió de mandats, defensà la validesa d'aquest nomenament que el senyor Jouhaux impugnava.

Finalment, la Conferència del Treball votà el nomenament del senyor Bossini per 63 vots contra 17.

Els 17 vots en contra foren emesos per delegats obrers.

També adoptà per unanimitat una recomanació dirigida als Governos representats en la Conferència, concernent a la inspecció del treball.

La Conferència internacional d'estadístiques

La Conferència Internacional d'Estadístiques ha aprovat unes estadístiques establint l'estat actual dels salaris, la duració del treball i els accidents d'aquest.

FRANÇA

L'expressió del sufragi a França

M. Jordi Bonnefous, diputat de Sena i Oise, en sa qualitat de president de la Comissió de Sufragi universal de la Cambra i en vista de la discussió de la reforma de la llei electoral, ha estat encarregat per M. Maunoury, d'un projecte de delimitació de França en regions.

M. Bonnefous convocarà aviat els membres de la comissió per tal de deliberar sobre l'assumpte. Es de creure que la comissió s'apressarà a informar a la Cambra i ja es pot dir des d'ara que aquest projecte compta amb partidaris que estan convençuts que la seva aplicació subsanaria la major part de les dificultats que presenta la llei de juliol de 1919.

ALEMANYA

Les negociacions de Stinnes

A causa de la complexitat i importància dels problemes d'ordre tècnic que es discuteixen, les negociacions entre els enginyers aliats amb els senyors Stinnes i Yhissen, representants de la indústria alemanya, si bé segueixen per bon camí, no podran traduir-se en resultats pràctics fins a mitjans de la pròxima setmana, segons totes les probabilitats.

Indult de propietaris de mines al Ruhr

Les autoritats franco-belgues han indultat diversos directors de mines que havien estat condemnats per negar-se a prestar obediència a les autoritats d'ocupació, autoritzant-los perquè puguin tornar al Ruhr.

Les dretes alemanyes

La premsa de la dreta no oculta l'alegria que li causa l'actual situació i declara que ha sonat l'hora del ressorgiment germànic.

Diu també que han de dimitir el canceller Stressemann i el president Ebert, i que els socialistes han d'ésser també eliminats del govern de Prússia.

Els industrials i les autoritats d'ocupació

Els diaris diuen que, segons notícies de bon origen, les converses entre els industrials i les autoritats d'ocupació van per bon camí, essent imminent la signatura d'un acord entre ells.

ITALIA

Donatiu del Sant Pare

Sa Santedat el Papa ha fet remesa d'un donatiu d'un milió cinc centes mil lires a favor de les Societats alemanyes de beneficència.

Els bons amics de CATALUNYA SOCIAL divulguen i propaguen el nostre setmanari i busquen subscriptors

Els problemes de la educació

Parlàvem suara (1) de que l'ambient d'immoralitat que es veu obligada a respirar l'adolescència fora dels centres destinats especialment a la educació, esterilitza, en gran part, la tasca d'aqueixos, deixant així mateix demostrat com eren la literatura i els espectacles els factors que tenien una acció més directa i efectiva en aqueixa obra de devastació moral de la joventut.

En altres ordres, l'aparició de novel·les necessitats ha despertat un impuls, un moviment col·lectiu que els hi ha sortit a l'encontre. Així, en ésser estudiats i posats de relleu els estralls de la mortalitat infantil, de la tuberculosi, han sorgit institucions benèfiques amaraes d'altruisme que s'han proposat remeiar aquells mals. Les persones que mogudes per un mateix esperit de caritat cristiana o tan sols de civisme, han comprès llur deure i responsabilitat social, s'han aplegat, i, unint llurs esforços individuals en una acció comú, s'han llençat a la lluita contra els agents morbosos que seguen en flor tantes vides humanes.

Els interessos d'ordre moral, però, seriament amenaçats per una onada d'immoralitat i materialisme, no han provocat encara en els sectors a que ens referim aquesta reacció amb que l'esperit col·lectiu de defensa es manifesta viu en una societat que no capitula amb la seva destrucció.

La joventut, la infantesa, resta encara en absoluta indefensió, abandonada en mans dels qui mercadeixen, sense escrúpols, amb totes les males idees i tots els mals instints, esmicolant l'edifici de la educació que pares i mestres han bastit amb tant d'afany. No podem creure que la societat catòlica esguardi amb indiferència els estralls de la immoralitat, palpables i esgarrifosos; ni tampoc gosariem afirmar que les necessitats d'ordre material li mereixen atenció preferent. La causa de tan estranya anomalia la trobem en el concepte antiquat, rutinari, que la major part té de la beneficència i de l'acció social; concepte que avui esdevé anacrònic per no enmotllar-se a les noves formes que la evolució dels temps ha imprès en la manera d'ésser de la societat.

Segles endarrera, tota la beneficència i acció social havia de condoure's en fundar hospitals i assils, escoles i institucions de cultura. I avui encara perdura entre la majoria el mateix criteri; girant les espatlles a la realitat que ens ofereix, en altres ordres, necessitats ben apremiants i colpidores.

El descobriment de la impremta portà en el món moral una veritable revolució. Quan els es-

casíssims llibres eren copiats pacientíssimament en els monestirs que en la edat mitja salvaren la civilització, i la seva adquisició, reservada als afavorits de la fortuna, ningú era capaç de preveure que les idees traslladades al paper esdevinguessen l'instrument més formidable per transformar el món per trastornar-lo i per pervertir-lo. És clar, doncs, que les figures més significades del nostre camp en aquella època, no ens parlen d'acció catòlica en la literatura i en la premsa, quan aquesta era desconeguda i cap influència podia exercir en la societat. Tampoc abans de la invenció de la fotografia, precursora del cinematògraf, existia cap perill de que aquest espectacle corrompés els costums i fos necessari combatre'l.

El perill i la necessitat de preocupar-se'n neix en la època mateixa en que aquells nous factors entren en el concert de la vida humana, obrint nous horitzons i marcant noves trajectòries a la cultura, a l'ensem que informant-se en la corrupció general, constitueixen per la seva força suggestiva sobre les multituds el més poderós dissolvent de la educació moral, especialment en la edat primerenca de la vida.

Els qui, doncs, en els moments actuals, prescindeixen, en els seus punts de vista, d'aqueixos elements complementaris de la educació, estan mancats de flexibilitat per adaptar-se, sense alterar cap principi, al medi social en que vivim, en el qual el moviment ascensional del progrés humà en les seves manifestacions més transcendents per la vida de l'esperit no pot pas deturar-se; però és susceptible d'enfocar-se vers un objectiu que no obstaculitzi, sinó favoreixi el perfeccionament humà.

Aquí precisament radica el gran error dels que desorientats en les necessitats del moment perden el temps en inútils lamentacions, i aferrats a sistemes que no responen ja a les modernes modalitats de la vida, queden inactius, entre unes fórmules que ja han perdut eficàcia i uns problemes que volen resoldre, negant-les-hi el dret a la existència.

No és ara la oportunitat de discutir, si, mesurats la utilitat i els perills que comporta la novel·la, el teatre i el cine, fóra millor suprimir-los o fomentar-los. El fet és que existeixen, que cada dia prenen més increment i exerceixen sobre les diverses classes socials una influència més decisiva, i què, àdhuc, nosaltres, pesi a la nostra inhibició teòrica, pràcticament som tributaris i alumnes obligats d'aqueixes càtedres de perversió.

Es hora, doncs, que acceptant una realitat que no està en nostres mans modificar, procurem treure'n el millor partit possible, i comencem a orien-

(1) Núms. 13 i 20 d'octubre.

tar-nos per una intervenció que deixi salvaguardats els interessos morals i ens alliberi de la odiosa dictadura del llibertinatge.

No fa molt temps, s'ha constituït a Alemanya un sindicat d'espectadors cinematogràfics, per tal de no estar a l'albir dels empresaris en ço que es refereix a preus i confecció de programes. Dit sindicat té contractades les sales de cine més importants de Berlin, on són projectades les pel·lícules escollides per una comissió nomenada a l'efecte.

No ens consta que aquesta associació es proposi moralitzar l'espectacle, però ens demostra que quan hi ha un nucli de persones disposades a no deixar-se atropellar en els seus sentiments i interessos, pot aconseguir-ho, i que la emancipació de l'espectacle i literatura immorals que propugnem, com una necessitat apremiant, complementària de la educació, està lluny de poder considerar-se una utòpia.

JOSEP M.ª COMAS I ROCA

UNA BELLA INICIATIVA

El Bisbe de Baiona institueix l'ensenyament de les llengües de Gascunya a la seva diòcesi

Acaba de publicar-se una lletra circular de Monsenyor el Bisbe de Baiona, Lescar i Oloron, adreçada als Superiors dels seminaris i col·legis lliures posant de relleu la necessitat que s'organitzi l'ensenyament de les llengües naturals en els establiments diocesans.

No ens estranya l'actitud de l'esmentat Prelat, car sempre l'Església ha defensat la llengua del poble. A Catalunya, en els temps de decadència, quan els intel·lectuals varen bandejar la llengua natural, l'Església va seguir honorant-la. Tots sabem que els Papes s'han mostrat sempre partidaris i han recomanat que es prediqui l'Evangeli en la llengua natural del poble.

El Bisbe de Baiona no ha volgut interrompre la tradició secular de l'Església i recomana l'estudi de les llengües naturals. Com que els Prelats no es captenen sinó del bé de les ànimes i deixen de banda els prejudicis polítics que entenebreixen els ulls dels homes, per això desitgen que la veritat arribi al poble de la manera que sigui més entenedora.

Heu's aquí els passatges essencials d'aquest important document que marca una felicitat i fecunda iniciativa:

"Benvolguts senyors meus: Moltes vegades, Nòs havem tractat amb vosaltres sobre l'ensenyament de les llengües regionals en els nostres seminaris i col·legis. Al mes d'agost darrer, davant més de 200 antics deixebles de Larressore, Nòs aixecàvem aplaudiments entusiastes quan Nòs anunciàvem que aviat la llengua basca i la història del país basc serien ensenyats en els nostres establiments d'instrucció secundaris.

El nostre propòsit es resum en pocs mots. Nòs desitgem introduir en nostres establiments diocesans d'instrucció secundària l'estudi de les llengües regionals i, per consegüent, el de la llengua basca, de la llengua gascona i de la llengua bearnesa. L'estudi de la literatura d'aquestes llengües acompanyarà i completarà aquest primer esforç. La història de cada una d'aquestes províncies serà objecte d'un segon ensenyament.

Hi haurà, doncs, dos cursos: un curs de llengua i de literatura regional i un curs d'història regional.

Nosaltres estem col·locats en favorables condicions. Nostres professors comprenen, parlen i escriuen la llengua que ensenyaran. Els deixebles, quasi en la seva totalitat, són bascos, gascons i bearnesos. Si tots no parlen correctament la llengua de llur regió, quasi tots la comprenen.

Com seran organitzats aquests cursos?

Per a ésser pràctic i donar resultats segurs i ràpids, l'ensenyament de les llengües regionals deuria començar a l'escola primària.

"Es veritablement la nostra intenció introduir-la a les escoles primàries". Els mestres estan preparats: tenen les qualitats que posseeixen els mestres de l'ensenyament secundari: són de la regió i coneixen la llengua. Però necessiten Manuals elementals per als deixebles, com els que tenen per a l'estudi de la llengua francesa i la història de França. Aquests Manuals de llengua i d'història, Nòs els havem encarregat als professors dels nous cursos. Així que estaran compostos, esdevindran obligatoris per als deixebles de l'ensenyament primari i secundari lliures".

D'ací i d'allà

Ha sortit el primer número de "Justícia social" i creieu que és una cosa divertida.

Escolteu la veu dels super-homes que la dirigeixen:

"Ara la veu retorna. Tindrà una vibració més pura, perquè és la veu mateixa de la terra. No sofrirà flexió ni artificio. Emergirà senzilla, original, malgrat la multiplicitat còsmica dels seus acords.

Tots la entendreu. Aquells que teniu els sentits enterbolits per l'insaciable devorar i aquells que heu perdut la sensibilitat en la irremeiable abstinència. La veu s'escamparà com un perfum, saturarà l'ambient i dulcificarà la vida. Per sords que sigueu la sentireu, i sentireu el seu bé. Anirà unida a la universal harmonia i penetrarà totes les coses".

Que us sembla, estimats llegidors? No es pot demanar una literatura més cursi. La seva veu és pura perquè és la veu mateixa de la terra. De cop i volta Catalunya s'ha tornat socialista, i ells, els purs, els bons, es llencen a la palestra pública a redimir la humanitat.

Fins els sords diu que la sentiran la veu de la terra.

Si que pensen cridar fort.

Per nosaltres ja poden cridar tan com vulguin, que ja no ens fa cap efecte el cant de les sirenes socialistes.

* * *

Segueix dient l'ahudit periòdic:

"Serà la veu de la nostra ànima que es desbordarà per la salut dels homes. Salut a tots, homes de tota la terra! Salut a tots, germans de tot arreu! Salut a tots, companys socialistes que, a tots els pobles, treballem amb llealtat i ardidesa per l'adveniment de la humanitat millor!

Salut a vosaltres, companys ignorats, que no ens coneixeu, que no ens podreu llegir; a vosaltres, que us han privat d'intel·ligència i personalitat; a vosaltres, que no coneixeu la encaixada cordial, ni la guspira de la llum que clareja l'esperit. Salut a vosaltres, preferentment, homes inèdits, homes primaris, homes reclusos, que heu viscut a través del temps sense una advocació, sense una amor, sense una amistat!"

Veritat que fa riure tot això?

Diu que els socialistes treballen per l'adveniment de la humanitat millor!

Si estenem la mirada per damunt de la terra, veurem que a tot arreu el socialisme travessa una crisi molt aguda. No comprenem com unes doc-

trines tan bones, les rebutgen la majoria dels pobles d'Europa?

Qui són aquests homes als quals s'ha privat la intel·ligència i la personalitat, que no coneixen l'encaixada cordial?

Bah! tot això són coses buides.

Mirallets per a caçar aquesta pobra joventut que no ha rebut una educació sòlidament cristiana i creu que el socialisme aconseguirà millorar la humanitat.

La perfecció, senyors *intellectuals* de "Justícia Social", no l'aconsegireu bandejant la moral cristiana i enaltint els homes que han combatut la nostra espiritualitat.

* * *

L'Ajuntament ha suprimit el servei d'autos que utilitzaven els regidors.

L'altre dia s'inaugurà l'Escola de Bosc al Guinardó i alguns regidors s'hi varen presentar amb tartana. Potser en fem una mica massa! No pot l'Ajuntament de Barcelona sostenir un servei d'autos!

Qualsevol hauria dit, veient baixar els regidors de la tartaneta, que arribava l'Ajuntament de Picamoixons.

El senyor Banqué va parlar en la festa de la inauguració de Grècia i de Gràcia, amb una erudició aclaparant. El senyor Amargós, va fer un discurs molt poètic, parlant *de las flores que tapizan los campos, del ambiente saturado y de las regiones azules del firmamento.*

Es el què deia un vellet que teníem al nostre costat. Ai, Senyor! sembla que em trobi en temps de l'Espanyero!

* * *

A l'Ajuntament s'ha inaugurat una escola pràctica d'oratoría i declamació.

S'han presentat ja quatre ciutadans a pronunciar un discurs davant dels regidors, per sorpresa.

Planyem els pobres companys que fan informació a l'Ajuntament.

No en tenien prou amb l'eloqüència d'alguns regidors, que ara hauran de soportar les dissertacions elegants i àtiques dels ciutadans que tenen la pruija de fer declaracions sensacionals.

Aquest número de CATALUNYA SOCIAL ha passat per la prèvia censura

Noticiari

El nostre estimadíssim company de redacció, En J. Jené Congost, acaba de sofrir la gran desgràcia de la mort de la seva esposa, D.ª Leonor Pifarré i Domínguez, després de llarga malaltia. Per les seves virtuts i el seu tracte amabilíssim era molt estimada.

No cal dir que expressem al nostre volgut company, que tant se l'estima en aquesta casa, l'expressió del nostre sentiment i que unim a les d'ell les nostres oracions, per tal que Déu hagi acollit a la glòria l'ànima de la que fou model d'esposes i de mares.

—El general Primo de Rivera ha rebut una comissió de senyores en representació de l'Associació nacional de dones espanyoles i d'altres entitats, que li entregaren un missatge de l'Associació internacional per al sufragi de la dona.

El general les ha escoltades amb viu interès, donant-los la satisfacció d'oír dels seus llavis que, en efecte, entraven en els seus plans, propòsits de la concessió del dret del sufragi a les dones espanyoles, però amb certes limitacions.

—La Corporació General de Treballadors, Unió de Sindicats Lliures, ha dirigit una exposició al sots-secretari del ministeri del Treball exposant-li la conveniència que es legisli per a remeiar la situació de la dependència mercantil i d'oficines de tot Espanya.

Es demana la implantació de la següent escala gradual de sous mínims per a homes:

14 anys, sou mínim, 60 pessetes; 15 anys, 75; 16 anys, 100; 17 anys, 150; 18 anys, 175; 19 anys, 200; 20 anys, 225; 21 anys, 250; 22 anys, 275; 23 anys, 300.

Per a senyoretes:

14 anys, sou mínim, 60 pessetes; 15 anys, 75; 16 anys, 100; 17 anys, 125; 18 anys, 150; 19 anys, 150; 20 anys, 175; 21 anys, 200; 22 anys, 200; 23 anys, 225; 24 anys, 225; 25 anys, 250.

—A Bilbao s'ha posat la primera pedra de la Ciutat-Jardí.

—El dia 27 del pròxim mes de novembre es reunirà el ple de l'Institut de Reformes Socials, per a continuar la discussió de l'anteprojecte de llei de contracte del treball.

—La Junta de Protecció a la Infància, s'ha reunit en ple al Govern civil, sota la presidència del governador, qui s'interessà per l'obra que la Junta realitza, i va prometre el seu concurs per a intensificar-la en tot el què sigui possible.

—La marquesa de la Villota, presidenta de la Lliga d'Acció Catòlica de la Dona, ha rebut una comunicació del Directori militar manifestant-li

que atenent a la seva petició, la "Gaceta" ha publicat una Reial ordre ampliant el termini per a la legalització d'Escoles privades fins el 31 de desembre de l'any actual. La Lliga d'Acció Catòlica de la Dona es complau en manifestar-ho a les mestresses, a les quals pot interessar.

—El dia 3 de novembre, a les sis de la tarda, al saló de la "Caixa de Pensions per a la Vellea i d'Estalvis", tingué lloc l'acte inaugural de curs de les Infermeres del M. S. M. Es començà l'acte amb una conferència pel doctor don Francesc Morer, en la qual dissertà sobre "Estudi de la secreció gàstrica", i seguidament es procedí a la repartició dels títols de les noves infermeres.

Des d'aquell dia es comencen totes les classes de primer i segon curs, de set a vuit del vespre, dels dies laborables.

Per a la matrícula, dirigir-se a la Secretaria de l'Institut, Baixa de Sant Pere, 1, 3 i 5.

—Segons una nota oficiosa, durant el mes d'octubre últim la recaptació de la companyia Arrendatària de Tabacs ha estat de 31.125.000 pessetes en tabac i de 21.142.300 pessetes en timbre, xifres que representen una alça de 3.735.400 pessetes en tabac i 636.000 en timbre sobre igual mes de l'any anterior i de 6.756.500 pessetes en tabac i 3.223.800 en timbre sobre igual mes de l'any 1921.

—Ha tornat a Madrid l'enginyer de Mines, don Lluís de la Peña, el qual ha representat la Cambra de la Propietat Urbana en el Congrés de l'edificació, recentment celebrat a París.

Sobre les tasques d'aquest Congrés el senyor de la Peña ha fet les següents manifestacions:

Dues bases fonamentals s'han sentat al Congrés: la primera, el dret comú de la propietat, com s'ha fet ja en diversos països; la segona, la creació d'una associació internacional de Cambres de la Propietat que aconseguirien la normal propaganda en la primera.

Les conclusions del Congrés es refereixen, naturalment, al desenrotllament d'aquestes bases.

En compliment de la segona base s'ha format una associació internacional, en la qual figuren les 19 nacions que han assistit al Congrés.

Espanya figura representada en el segon grup del comitè.

I afegí: —I és precis que els països que estem pròxims lluitant amb energia contra el comunisme, perquè si ens adormim, la seva onada ens arrossegaria.

Respecte la primera base, relativa al retorn a la normalitat, diu el senyor de la Peña que en la sessió, que ell va presidir, de Crèdits i Finances, aconseguí fer predominar el criteri conciliador de les Cambres espanyoles.

D'EXCURSIONISME

Res més interessant, certament, que les excursions al Pirineu Català, aquest Pirineu tan sublim i tan immensament bell que fou cantat un dia pel geni immortal de Verdaguer. Diem "res més interessant" pel fet de les facilitats amb les quals hom topa per a fer les excursions esmentades. Cal sortir de Barcelona (Nord) amb qualsevol dels trens que van a Lleida. Un cop a Tàrrrega, la simpàtica ciutat frontera de l'Urgell i la Segarra, una casa important per demés, el Garatge Sport, d'En Jaume Castells, situat al carrer de Ponent, us facilitarà automòbils equipats amb tot el luxe que permeten les carreteres de l'estat espanyol, ço que equival a dir que permeten viatjar amb la màxima comoditat. Disposa de turismes de dos a sis seients i d'òmnibus propis per a col·lectivitats. Els preus són sumament econòmics, tan com permeten les circumstàncies actuals. Això vol dir que si els amants de la naturalesa no aprofiten una tal avinentesa per a visitar aquest estiu les bel·leses immenses i incomparables del nostre Pirineu, serà perquè no voldran, ja que comoditats i facilitats no poden haver-n'hi més, certament.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprant el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables enson i passals quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat atgers, dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

LEGÍA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

PER A ENRIQUIR

la sang, augmentar la gana i fortificar el sistema nerviós, és un medicament sense rival l'aixarop

Hipofosfitos Salud

També es recepta a les criatures delicades i malaltices. Favoreix en ells el desenrotllament del sistema ossi. Totjust començat a pendre'l, la rosada color de llurs galtetes proclama les excel·lències del preparat. Aprovat per la **Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia** :: 29 ANYS D'EXITS EN CREIXENÇA.

Avis: Rebutgi's el pot si no s'hi llegeix en l'etiqueta exterior, amb tinta vermella, «HIPOFOSFITOS SALUD» perquè amb freqüència i per a major lucre en la venda, hom n'ofereix de similars

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 157

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

El problema de la nova estructuració d'Espanya continua essent el que més preocupa a la opinió pública, i a fe és cosa que obre pas a l'optimisme el veure com tothom s'interessa per la seva més encertada solució, i com reviu poderós l'esperit regional, i es concreciona, i treballa, per obtenir les degudes satisfaccions. Fins regions on ningú hi pensava, com aquella que va immortalitzar Cervantes, la Manxa sorgeix a nova vida i demana, amb força de raons i d'elements, un lloc en la gran taula del futur Estat ibèric...

El Govern va recollint i estudiant aquest general i assenyat moviment regionalista per a, quan estigui tot madur, procedir a la indicada estructuració amb totes les probabilitats d'èxit.

Ja vàrem insinuar en la passada crònica les condicions necessàries per a aconseguir-ho. Curi el Directori de no deixar-se seduir per les sirenes del centralisme, vestides amb oropells de descentralització, ni afectar-se per les eixorques granotes del inconsutilisme que, sots pretext de la unitat intangible d'Espanya, cerquen la manera de fer impossible la regeneració somniada, que fóra la seva enfonsada definitiva. Els verms polítics sols poden viure en un ambient de putrefacció...

Si aquest moviment d'opinió és cosa verament satisfactòria, ho és també l'èxit assolit per la subscripció dels mil milions de Obligacions del Tresor, coberta tres vegades. El Crèdit agrícola, la administració de justícia, com el funcionament dels Municipis, han estat objecte de la sollicitud del Directori. No tothom aplaudeix el nomenament de delegats municipals (i solament la pràctica donarà raó a qui la tingui), però no hi ha cap dubte que han estat ben rebudes la reforma judicial i la promoció del crèdit agrícola. És natural que si els homes no són bons, serà poc menys que inútil la reforma judicial. Són els homes els que operen dins dels motllos, convertint-los en cosa viva, modificant-los, superant-los...

Demés de la política interior, no dubtem que el Govern està a l'aguait del que passa més enllà del Pireneu. La nova ferrerada que els elements àcrates i tots els avençats internacionals estan preparant per a lliurar de les mans de la justícia els assassins d'En Dato, es té de fer

avortar. Tenim la seguretat que amb una mica d'energia el govern francès faria callar les fúries de *L'Humanité* i els xerraires que en mitings i reunions calumniem i amenacen a persones i coses respectables.

Altra volta hem de felicitar-nos, com a cristians, pel viatge triomfal del Cardenal Benlloch a les repúbliques de l'Amèrica del Sud. Quin canvi tan meravellós s'ha operat en aquelles joves nacions d'uns quants anys ençà! Sabrem aprofitar-lo?

ESPANYA ENFORA

La política internacional travessa per circumstàncies interessantíssimes. Aquest home formidable i tossut, que es diu Poincaré, lluita com un brau per a lliurar-se i lliurar a la seva pàtria d'aquells que volen fer-la entrar en raó.

Poincaré no en vol de raó. Ell bé sap prou que els tractats imposats per la força als vençuts no tenen cap valor jurídic, perquè els tractats sense *conscience* lliure no són tractats, sinó imposicions; ell ja sap que a Alemanya se la enganyà amb els 14 famosíssims punts de Wilson, dient-li que si enderrocava el Kaïsser se la tractaria amistosament; ell ja sap que el fonament de la pau proposada descansava en dues bases verament equitatives (ni annexions ni indemnitzacions); ell coneix bé que Alemanya no té capacitat econòmica per a pagar l'impost de les reparacions; però En Poincaré vol que la seva pàtria, anorreada per la guerra, no pagui ella sola els plats trencats, i per mitjà d'una intransigència que sembla a alguns estúpida i a molts d'altres admirable, vol obligar als seus ex-aliats i creditors a que, tot quant es rebaixi a Alemanya de la fantàstica suma de les reparacions exigides pel T. V., sigui automàticament rebaixat de la suma fantàstica de milions que França els deu a ells. D'aquesta manera França cobrarà, encara que indirectament, tot l'impost de les reparacions, malgrat Alemanya no pugui, en realitat, satisfer ni la meitat de l'impost fabulós de les reparacions. Aquest és, al nostre entendre, després de ben meditat, el secret de la conducta, a voltes irracional, temerària, incomprensible, del gran patriota francès.

Un perill nou. Els catòlics, què fem?

Ha sortit a la llum pública el primer número de *Justícia Social*, setmanari socialista de Catalunya. I l'hem llegit amb l'interès que mereixen l'anunci sorollós i bombejat del periòdic i les firmes que avalen els seus articles.

I perquè no dir que hem restat decebuts? El davantal de salutació és ja cosa desencorajadora. Ni una guspira de programa, ni una idealitat renovada es troben en el fons d'aquella prosa d'anar per casa. En canvi, s'hi anuncia la tònica de la totalitat del número: la pedanteria. Després d'indicar-nos que la seva veu és "la veu mateixa de la terra", que emergirà senzilla, original, malgrat la multiplicitat còsmica dels seus acords", que "anirà unida a la universal harmonia i penetrarà totes les coses", ens diuen que ells, els de *Justícia social*, són purs i són bons. Aquest auto-judici va potser un xic massa enllà...

Però en la pedanteria no s'aturen aquí. Els articles de l'Alomar, d'un senyor Agudé (que pomposament ha descobert el fracàs de la democràcia i ens diu que el feixisme italià va al coll del capitalisme), i sobre tot un comentari vulgaríssim d'En Campalans sobre el centenari d'En Renan, no es mouen d'aquesta tònica de super-homia i d'intellectualisme pedantesc.

En conjunt, el periòdic, ens ha fet mala impressió. Esperàvem, certament, cosa més forta en matèria d'ideologia. No ens creiem que la ideologia d'avant-guerra hagués posat arrels tan fondes en certs esperits cultes.

* * *

Però, el periòdic no passarà desapercbut. Precisament aquesta careta de l'intellectualisme, aquesta obsessió per a discutir els temes més culminants del món social d'avui, ha de seduir a un fort sector de joves catalans. I aquesta seducció ha de créixer si es té en compte l'influència d'algun dels ins-

piradors del periòdic en certs sectors de joventut, com el "Centre A. de dependents de comerç", la pròpia Universitat industrial, etcètera.

I res diguem del perill de la dita influència en la formació de la joventut catalana! Una idea platònica de justícia, un somni de nova estructuració de la societat sota el punt de mira econòmic, presentat sota una capa de cultura i progressisme (encara que el mateix resti ja enquadrat en uns anys enrera — no és símptoma d'això aquesta commemoració de Renan, d'aquest home a qui únicament França ha homenatjat com a francès, i prou?—), són sempre cosa agradívola als esperits joves i tocats d'un cert esperitisme mancat d'alenada sobrenatural.

Per això creiem que aquest setmanari pot fer mal en cervells de classes il·lustrades de la societat. I per això creiem que, ara més que mai, convé intensificar la campanya de reconstitució espiritual de nostra societat a base de la doctrina cristiana social.

Considerin els catòlics, i considerin els homes de nostres sectors dretans (en el sentit honest de la paraula) la feixuga tasca que pesa damunt d'ells en una societat com la nostra, anorreada pel materialisme de la post-guerra i on la joventut es veu sol·licitada per campanyes i ideals de justícia no provinents certament del nostre camp!

Nosaltres fem el què podem; però podem poc. I si sempre hem cridat demanant auxili, ara aixequem més alt el nostre crit. *Justícia Social* sol·licita el concurs de nostra joventut. I, enfront d'aquesta sol·licitació, nosaltres no podem fer més que una cosa: oposar la forta ideologia nostra a la seva per mitjà d'una premsa més eficaç de la que avui tenim, més culta i menys cridanera, més amant de la justícia que de l'ordre públic, tot i essent aquest molt necessari.

GASTON GERARD

Amb el cor a la mà

Moltes vegades els elements de dreta hem estat vençuts perquè hem cregut massa amb el poder de la força. Mentre nosaltres ens creïem forts perquè teníem al nostre costat l'espasa i el maüser, els nostres adversaris es llençaven al carrer fent voleiar damunt de la multitud una bandera llampant, símbol i concreció dels seus ideals.

Els elements socialment conservadors s'han mantingut sempre allunyats del poble i en comptes de combatre els adversaris, exposant noblement el seu ideari, no han sabut fer altra cosa que somriure despectivament. Han dividit la societat en bons i dolents, i ells, naturalment, s'han classificat en el primer grup. Tots els que despleguen llurs activitats en el camp contrari no tenen ideals ni competència. Nosaltres tenim el monopoli de la intel·ligència, però mentre diem: aquest llibre és dolent, sense haver-lo potser llegit, els enemics de la nostra espiritualitat estudien i es documenten i llencen al mercat obres que són llegides amb gran interès. Molts són els que creuen que dient que un filosof impugnador de la nostra fe és un home pervers, ja n'hi ha prou per a fer trontollar el seu sistema filosòfic. Per a combatre una doctrina cal ésser fort intel·lectualment. I voleu dir que la mentalitat dels elements conservadors és prou forta, per a impugnar les doctrines materialistes que es van estenent arreu del món? En general, l'home d'ordre ja en té prou amb la força. Els feu veure la possibilitat que els homes revolucionaris aconseguixin capgirar la societat i us diuen, fent una mitja rialla: no tingueu por mentre l'exèrcit estigui al nostre costat. Dissortats de nosaltres si les nostres idees no tenen altra base que la força de les baionetes!

La nostra desgràcia és que encara predominen els homes que tenen l'esperit impermeable. Creuen que ja fan prou i massa subscriuint-se a un diari d'aquells que sempre es posen incondicionalment al costat dels que manen i fent-se soci d'una entitat catòlica amb taula de billar i tauletes per jugar al tresillo.

Aquests senyors figuren en gairebé totes les entitats socials i benèfiques i formen part de totes les comissions que es nomenen per a protestar dels avenços de la immoralitat. Protestar? Heu's aquí el nostre mal.

Hem passat la vida protestant. Ah! si sabéssim fer obra constructiva! Si en lloc de perdre el temps esbrinant si els nostres adversaris publiquen diaris dolents, poguéssim posar a les mans dels catòlics un diari ben fet!

Que té d'estrany que hi hagi tanta gent indiferent si els homes d'esperit que tenen una gran influència en el món catòlic, romanen inactius davant de l'intensa actuació dels nostres adversaris! Aquests treballen i lluiten i nosaltres passem el temps celebrant juntes i publicant gasetilles laudatòries als diaris.

Quan Barcelona estava sotmesa al jou ignominiós dels sindicalistes revolucionaris i cada dia queia immolada una nova víctima, els homes representatius varen emmudir i sota del nostre cel no va ressonar ni una veu pura que il·luminés les ànimes embolcallades de tenebres. Es vessava sang innocent, es defensava el crim quan el que queia era un home dolent, i els homes d'esperit no varen saber fer ressonar la seva veu orientadora. I quan les gèneres futures escorcollin els arxius per a conèixer l'actuació dels homes representatius en aquells dies tràgics de misèria i de dolor, no trobaran ni una paraula de consol, ni una orientació, ni un clam d'angoixa que demostrés que existia un lligam entre ells i el poble. Però heu's aquí que per la via sacra passa majestuós el vencedor, fent refulgir les seves armes sota de la llum triomfant, i el seu esperit es deixonda i criden al poble per tal que pregui pels defensors del Cèsar.

Creieu que escric aquestes veritats amb el cor adolorit. És trist veure els homes de responsabilitat allunyats del poble. No vull dir pas que es posin una túnica de sarja, però cal no oblidar que la humilitat és una virtut essencialment cristiana. Els antics coneixien i practicaven algunes virtuts, però la humilitat no fou practicada fins que Jesús va predicar-la amb l'exemple. Siguem humils i no ens deixem enlluernar per aquells que moltes vegades afavoreixen les obres bones, no per a practicar la virtut excelsa de la caritat, sinó per a exercir un domini damunt dels favorecuts. És preferible ésser pobre i tenir llibertat d'acció, que no pas posseir riqueses i tenir l'esperit encadenat. Que podem témer, si Déu és amb nosaltres? Desfem-nos dels

lligams que ens obliguen a retre homenatge al Cèsar, i reclamem la nostra independència espiritual. El nostre cap suprem és el Papa. Unicament ell té potestat sobre les coses de l'esperit. I mai, absolutament mai per a obtenir una mercè dels homes mundans que afavoreixen a aquells que els fan acatament, hem de postergar el Papa. Cal certament respectar els poders legalment constituïts i els homes que exerceixen autoritat, però quan actuem dins del clos de l'Església, la nostra autoritat suprema és el representant de Jesucrist a la terra. Cal, doncs, que els homes d'esperit no vagin papallonejant a l'entorn dels homes mundans per tal de poder pujar un esglaó més de l'escala daurada dels honors i les dignitats, sinó que sigui la força de la virtut i de la intel·ligència la que els empenyi espontàniament a pujar. Els que pugen i no tenen una base sòlida, cauen sorollosament.

Fem del cristianisme una cosa viva, per tal que arribi a totes les classes socials. Bandedgem tots els convencionalismes i diguem les coses clarament, sincerament, car l'Església ens dóna llibertat per a discutir totes les coses opinables. Ho hem dit altres vegades i ho tornem a repetir: l'Església no és una cuirassa que oprimeix el nostre esperit, sinó una llum que destria les tenebres de l'error i ens il·lumina el camí dreturer de la vida. Jo sóc lliure, perquè sóc cristià. La religió no atura la volada del pensament ni de l'esperit, sinó que els fa volar amb les aletes sota del cel puríssim de l'espiritualitat.

Obrim les finestres de bat a bat, per tal que arribin fins a nosaltres els aires renove-

lladors d'altres terres més cultes que la nostra. No siguem espantadissos. Si en les nostres obres hi ha una mica de mesquinesa, és culpa nostra i no de les doctrines que defensem. La nostra gent és potser una mica retreta i temorega. Cal que la joventut sigui forta i ardida. Que tingui audàcia i gosadia i atreviment, per dir les veritats que s'hagin de dir a aquells que en públic adoren la Creu i en privat encenen un ciri al diable. Procu-rem que en les nostres entitats hi brilli constantment la flama pura dels grans ideals. Estem en temps de lluita. No ens disposem, però, a lluitar mostrant les nostres misèries. No; anem a la lluita fent refulgir les nostres armes de combat, que són l'esperit i la intel·ligència. No n'hi ha prou que tinguem homes bons que vagin a decorar les nostres sales de festa. Cal homes d'acció, de lluita, d'una gran activitat interior, que portin moltes virtuts dins del cor, però que tinguin també una formació intel·lectual. Hem oblidat una mica la intel·ligència. Sovint hem preferit un home mediocre, però mansuet, que no pas un home intel·ligent amb l'esperit una mica rebel. Deixeu-lo volar el pensament, mentre no s'aparti dels camins de la veritat. No les odieu les idees, quan no estan en pugna amb les veritats dogmàtiques. Mireu, germans, que al nostre entorn hi ha encara molts homes que viuen allunyats de la Creu. I si volem atraure'ls, no hem d'imitar als que es passen la vida protestant i formant part de comissions fantàstiques, sinó lluitant noblement i predicant amb l'exemple.

J. CIVERA I SORMANI

La crisi de l'habitació obrera

L'enderroc de les barraques a Montjuich

Abans de retreure cap de les moltes entitats que es dediquen a donar solució a aquest problema, esmentem un fet, que vindrà a agreujar la crisi actual; no és perquè no es tingui d'aplaudir aital mesura de higienització i sanejament de la nostra populosa urb, sinó que en virtut del desenrotllament que han pres les construccions (anomenem-les així) de barraques, on s'inquibeixen, segons els nostres càlculs, unes vint mil famílies, l'Ajuntament ha pres amb molt bon encert l'acord d'enderrocar, o, millor dit, fer-les desaparèixer, sanejant els llocs que ocupen.

Però ara aital mesura començarà pel saneja-

ment de la muntanya de Montjuich, on calculem hi fan estada un miler de famílies. Dic famílies, i no hauríem de dir-ho, car entre la pobrissalla que s'hi aixopluga, els menys constitueixen família, com en altres indrets hem tingut moltes voltes ocasió de poder comprovar. Tan malament es viu a les barraques, que allò constitueix una massa de carn humana amuntegada i barrejada, a punt de rebre i portar a la pràctica tota mena de utopies, posant en perill l'ordre social. I no diguem res de la part moral i de la higiènica, però ho serà dir que constitueixen un focus de desintegració per un costat, i per un altre un focus de tota mena de malures.

On s'inquibirà la gent que avui ocupa les barraques a punt d'enderrocar? *Ecco il problema.*

Anys enrera, un bon conseller de la ciutat s'havia preocupat d'aquest assumpte i ja se li anava

El Subsidi de Maternitat

En el Congrés de Washington es va incloure el segur maternal entre les institucions que devien figurar en la legislació mundial del treball, i l'Estat Espanyol, que acceptà els acords d'aquella conferència, es captingué de la implantació del segur de maternitat a Espanya. Calia implantar un segur per tal de protegir la dona obrera en la època més transcendental i perillosa de la seva vida. Han estat ja concedits els crèdits necessaris per a la seva efectivitat. El subsidi maternal començà a regir el dia 15 d'octubre.

Totes les obreres o empleades, qualsevol que sigui el seu estat o nacionalitat, poden obtenir el dit subsidi sota aquestes

CONDICIONS: No abandonar el fill i abstenir-se de tot treball durant les dues setmanes posteriors al deslliurament, i estar afiliades en el règim obligatori de segurs obrers.

El subsidi l'ha de sol·licitar la interessada dins el termini de tres mesos, començant a comptar el dia del deslliurament, adreçant-se a la Caixa col·laboradora de l'Institut Nacional de Previsió del territori al qual pertanyi la localitat on l'obrero o empleada resideixi en aquell moment.

a donar solució, quan, amb greu sentiment de tots els bons ciutadans, deixà el càrrec i amb el càrrec les seves iniciatives interessants.

La solució no és altra que en enderrocar una casa dolenta n'hi hagi una de bona construïda que la substitueixi. Això és el que pretenia posar en pràctica el conseller de la ciutat amb les barraques, edificant, no diré cases, que per això caldria un pressupost costosíssim, sense donar profit pràctic de moment.

Fa alguns dies que les dades que els *constructors* de barraques em donaren, m'han suggerit la idea que vaig a exposar.

No esmentaré noms, encara que podria esmentar-ne i es veuria l'explotació iniqua que es fa víctima als pobres, i que aquests amb molta paciència suporten el jou.

Un senyor és propietari d'un solar per allà a's volts de la Sagrada Família, un clos amb parets i una porta. Doncs bé; allí dins hi ha un poble construït amb barraques de caixes de fusta.

D'alcalde de barri barraquer hi ha un individu qui fa el repartiment dels solars per a construir barraques, al preu mensual (variable segons llur situació de sol i ombra, és a dir, segons la situació topogràfica) de 20 ó 30 pessetes, preu que cobra cada dia, en fer-se fosc, de cada ú dels estadants, o sigui, des de 0'65 cèntims a una peseta.

Allí tots els barraquers s'han edificat la seva barraca, d'una cabuda que oscil·la entre 20, 25 i 30 metres quadrats. Algun barraquer, amb mitjans econòmics, s'ha gastat fins a 2.000 pessetes

en la barraca (avui es venen i traspassen barraques a tots els indrets de Barcelona, des de 500 pessetes a 2.000 pesetes. Aquests preus regeixen fins per aquelles que el terreny no costa cap diner, com són les que s'alcen prop del mar, a la platja, damunt l'arena. Altres es traspassen, d'acord amb el propietari del terreny o del censalista).

Com siga que alguns barraquers no tenen diners, ni materials per a *construir-se* la barraca, l'alcalde del barri barraquer fa de providència proporcionant els mitjans, cobrant-se un bon interès pel favor que els fa; i en resum, poblant el solar de construccions, que produeixen una bona renda, sense cap despesa pel propietari i sense la corrua d'impostos, inspeccions, etc.

L'Ajuntament de Barcelona no podria fer el que fa aquest bon aprofitat ciutadà, i el que li donen fet els seus sub-arrendadors? L'Ajuntament de Barcelona no podria, en bones i immillorables condicions d'economia, de salubritat i higiene, fer construir, a prestació personal, cases de refugi temporal, cobrant-se els lloguers corresponents i estudiant un tipu de casa refugi, facilitant els materials i qualque element director i inspector?

Estic esperant dades sobre la solució que s'ha donat a aquest assumpte a Buenos Aires, on dites cases refugi avui es fan per sèries i a peces i es transporten amb facilitat, ja que són fetes de ciment armat.

J. GUILERA VILLARREAL

COMENTARIS

La nostra responsabilitat

Diuen els que coneixen la corrupció que regnava en els organismes públics, que calia una dictadura forta que foragités els mercaders del temple. Es diu també que els polítics i els funcionaris, per a purificar-se, necessiten passar pel purgatori de la Dictadura. I les dones, creieu que no necessitem també un dictador que les faci reflexionar una mica? No us enutgeu, amigues meves, si us dic que nosaltres som responsables, igualment que els homes, de la corrupció dels costums públics. Ja fa temps que hem perdut el seny. Abans teníem una mica de sentit comú que ens privava de fer moltes coses ridícules, però ara sembla que ho fem expressament per a posar de manifest la nostra frivolitat i la nostra irreflexió.

Hi ha mares que encara no s'han adonat de la gran influència que exerceixen damunt de llurs filles. Amb una gran inconsciència les porten a les sales d'espectacles on s'hi representen obres immorals o s'hi projecten pel·lícules en les quals es fa gairebé l'apologia del divorci o de l'adulteri. Veieu senyores respectables amb els llavis pintats, mostrant amb una gran indiferència la nuditat del pit. No he comprés mai perquè una dona honesta s'esforça en demostrar que no ho és. Comprenc que hi hagi hipòcrites que es fan passar per bona gent, però és incomprendible que hi hagi dones bones que vulguin fer creure a aquells que no les coneixen que no ho són.

Són moltes les donzelles que somriuen quan algú les esguarda. Què vol dir aquell somris? Simpatia? Amor? Com poden sentir simpatia o amor per un jove que no coneixen? Què té d'estrany que avui hi hagi tants matrimonis que viuen malament si hi ha també donzelles que donen la seva mà a un jove inconnegut que varen conèixer a una sala de cine? El cas és casar-se, sigui amb qui sigui, com si fos un oprobí restar donzella. I és que el matrimoni és la solució de moltes noies. Les d'alta posició social volen casar-se per tal d'emancipar-se de la tutela dels pares i obrar amb una gran llibertat, i les de posició humil per tenir algú que vetlli per elles. Així veiem que es fan uns casaments inversemblants. Una donzella bona i honesta s'uneix moltes vegades amb un jove que ja porta la mort en les entranyes i un jove bo

el veiem de vegades unit amb una donzella més inconstant que un penell. I és que entre nosaltres no existeix l'amistat. Els casaments s'han de fer de seguida. Un jove que parli dues vegades amb una donzella, les amigues ja diuen que hi té relacions. Un jove no pot explorar el cor d'una noia, perquè la majoria de la gent no concibeix l'amistat desinteressada. Aquest jove que et parla, diuen, amb tanta sollicitud, és que està enamorat de tú. I moltes vegades el jove no ha pensat mai en semblant cosa. Ens manca una mica de tracte social. D'aquest mal en patim tots els catalans. L'amistat és una flor que no s'ha obert encara en el nostre jardí social. Quantes vegades hem sentit dir: jo no he trobat encara una bona amiga. I som nosaltres que no tenim cordialitat. No ens interessa el què passa portes enfora. L'amistat és necessària. Es precisament l'amistat ço que distingeix l'home civilitzat del salvatge. Un home que viu en la soledat de la selva, recela de tothom, i si li allarguem la mà posa les mans damunt les armes.

En aquests moments que plana per damunt de la ciutat un gran silenci, cal que les dones reflexionem. La dictadura no s'ha fet per nosaltres, però també la necessitem.

Potser algun d'aquests pobres funcionaris que ha estat acomiadat, ens diria que havia d'acceptar molts càrrecs per a poder satisfer els capricis de la seva dona. Si el marit fa tot el què pot i guanya poc, perquè li hem d'exigir que guanyi més? Generalment, les dones admirem més els homes que fan molts diners, baldament sigui amb negocis no gaire correctes, que no pas l'home honrat que la seva consciència no li permet acceptar diners guanyats il·lícitament. Els homes que guanyen molts diners són intel·ligents, i els que en guanyen pocs són pobres d'esperit. Avui l'audàcia té més admiradors que la dignitat i la honradesa. Si no robes tú, diuen, robaran els altres.

Si Déu ens ha donat una llar humil, sapiguem viure-hi alegrement sense ambicionar la riquesa dels altres. Pastem amb honradesa el nostre pa de cada dia i beneïm a Déu que ens l'ha donat quan l'apropem als llavis.

MARIA BONSHOMS.

CICLE DE CONFERÈNCIES DE JOVENTUT SOCIAL

A LA JOVENTUT CATÒLICA

Joventut Social, integrada per un estol de joves aplegats sota la ideologia social cristiana, captenint-se que l'orientació del poble és la penyora certa de la eficàcia de la seva col·laboració amb els poders públics, organitza en l'hora present un cicle de conferències, destinat a tractar els més vitals problemes plantejats en l'hora present en nostra pàtria.

Si no fos inmodèstia, per part nostra, diríem que volem amb aquests actes expandir fervorosament l'escola social cristiana a Catalunya, orientada en els ensenyaments de noms tan exímis i preclars, com estimats, que es diuen Balmes, Torras i Bages, P. Pallau, Pla i Deniel i Llovera.

Davant el fracàs de les doctrines individualistes, sistematitzades políticament en el lliberalisme, i de les socialistes, en la seva més diversa i vària gama, creiem, ara més que mai, que únicament els ensenyaments extrets de l'entranya evangèlica, són els que poden marcar les veritables rectes de la civilització dels pobles i del benestar de les societats.

Aquesta és nostra professió de fe i que volem palesar en nostra tasca, tot pregant a les joventuts catòliques catalanes que acullin nostres paraules com un convit i ens aportin amb llur col·laboració i prestigi, una suma d'esforços i de valua, a major glòria de Déu i profit de la Pàtria.

LLISTA DE TEMES I CONFERENCIANTS

El govern dels municipis, pel Dr. Dn. Josep M.ª Gich, Advocat i Diputat de la Mancomunitat.

La ètica i la eficàcia en els sistemes tributaris, per D. Francesc d'A. Manich, Advocat i Secretari "d'Acció Popular".

L'Administració de Justícia, per D. Juli Vila Ortiz, Advocat i Publicista.

L'autonomia universitària, per D. Manuel Thió Rodes, expresident de l'Associació Catalana d'Estudiants.

La iniciativa privada en la tasca de pacificació social, per D. R. Muniesa Andreu, Redactor de CATALUNYA SOCIAL.

El sufragi individual, el vot corporatiu i la representació proporcional, per D. Joaquim Civera i Sormaní, Redactor en Cap de CATALUNYA SOCIAL i Prefecte de la Congregació de Maria Immaculada i Sant Joan Bta. de la Salle.

Mutualitat i cooperativisme, per D. Rafael Capdevila, Director de la Caixa d'Estalvis de Sant Martí.

Els falsos moviments d'opinió, per D. Joan B. Roca, Advocat i expresident de la Agrupació Escolar Tradicionalista.

La dona, davant de les qüestions socials en la Història, per D. Joan Soler Janer, publicista.

La propaganda social catòlica i l'internacionalisme, per D. Joan Bastons, llicenciat en filosofia i lletres i Publicista.

Barcelona, novembre 1923.

NOTA: Les conferències es donaran a l'estatge social d'"Acció Popular" (Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5), els dies i hores que oportunament s'anunciaran.

La crisi del llibre

—Ja m'ho podia pensar que venent llibres m'hi faria més savi, que ric! Si vull viure no tinc altre remei que vendre pilotes i periòdics esportius.